

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 149/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen opettajarekisterin perustamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Paula Risikon/kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 149/2019 vp:

Miksi hallitus ei ole käynnistänyt opettajarekisterin perustamista tai edes päätynyt selvittämään sen perustamisen vaikuttavuutta ja kustannuksia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Opettajarekisterin tarvetta on erilaisissa aloitteissa perusteltu muun muassa seuraavasti:

- vanhempien ja huoltajien mahdollisuus tarkistaa opettajakelpoisuus,
- opettajien rekrytoinnin helpottaminen,
- opettajatarpeiden seuraaminen ja ennakointi ja
- opettajia koskevien tietojen käyttö täydennyskoulutus suunnittelussa.

Vanhempien ja huoltajien mahdollisuus tarkistaa opettajien kelpoisuustietoja on ollut yksi rekisteritarpeen perusteluista. Opettajan tehtävään nimittämistä koskevat tiedot ovat saatavissa nimityspäätöksen tehneeltä taholta, käytännössä kunnalta. Nämä tiedot ovat julkisia. Tässä suhteessa rekisteri ei toisi olennaista muutosta.

Opettajarekrytointi on yksi esitetty peruste rekisterin tarpeellisuudelle. Rekrytoinnissa rekisterillä voi olla käyttöä silloin, kun rekrytoinnissa ei ole tarvetta tulkita kelpoisuutta suhteessa koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa määrittelemään oppiaineen tai opetuskokonaisuuden sisältöön.

Opettajarekisteriä on perusteltu myös sillä, että se tekisi tarpeettomaksi valtakunnallisen opettajatiedonkeruun ja opettajatarve-ennakointien suorittamisen, jolloin aiheutuisi säästöjä. Erilaiset rekisteriratkaisut voivat olla hyödyksi opettajatiedonkeruussa, mutta opettajatarve-ennakointia ne eivät tuota tai korvaa. Ennakoinnissa käytetään opettajatietojen lisäksi useita muita tietoja (esimerkiksi oppilasmäärät, tuntijako, ryhmä koko, opettajien liikkuvuus, valmistuvien määrät). Rekisteri ei itsessään ennakoisi opettajatarvetta, vaan on yksi väline tässä työssä.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 149/2019 vp

Opettajarekisteriä on perusteltu sillä, että se olisi edullinen ratkaisu verrattuna opettajatiedon keruuseen. Opettajatiedonkeruun kustannukset ovat noin 80 000 euroa vuositasolla. Rekisterin perustaminen ja ylläpito eivät toteudu tällaisella vuosihinnalla.

Täydennyskoulutussuunnittelun on esitetty helpottuvan, mikäli rekisterissä olisi tietoja opettajien suorittamista täydennyskoulutuksista. Mikäli tietosuojasäädökset eivät estä sitä, että yksittäisten henkilöiden hankkimaan täydennyskoulutusta voidaan sisällyttää rekisteriin, tietoja voidaan hyödyntää täydennyskoulutussuunnittelussa ja täydennyskoulutukseen osallistumisen seurannassa. Täydennyskoulutussuunnittelu on kuitenkin rekisterin käyttöä huomattavasti monipuolisempi ja vaativampi tehtävä. Se edellyttää rekisterin ohella myös muuta tiedonkeruuta ja analysointia.

Koska opettajarekisterin sisältöön, tarpeeseen, toteuttamismahdollisuuksiin, ylläpitoon ja kustannuksiin liittyy useita erilaisia näkökulmia ja vaihtoehtoja, pidän aiheellisena rekisteriä koskevaa selvitystyötä. Tähän kuuluu myös korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon, kuten VIRTA-opintotietopalvelun, hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen.

Tarve kartoittaa ja seurata varhaiskasvatuksen henkilöstötilannetta otettiin huomioon varhaiskasvatuslaista säädettäessä (540/2018), jolloin lain 70 §:än sisällytettiin varhaiskasvatustoimijoille velvoite tallentaa varhaiskasvatusta koskevat tiedot varhaiskasvatuksen tietovarantoon (Varda). Lain 70 §:n 2 momentissa kuvataan tietovarantoon tallennettavat varhaiskasvatuksen henkilöstöä koskevat tiedot. Varhaiskasvatuksen henkilöstötietojen tallennus varhaiskasvatuksen tietovarantoon alkaa ensi vuonna (HE 9/2019).

Helsingissä, 10.10.2019

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen